

§ 128.

За съществителныя-тъ и вспомогательный глаголъ.

1. Въ жесејския-тъ климатъ сѫ найголъмы-тъ эсивотны.—Вмѣсто: сѫ, може да ся каже: *наширатъ ся, съществуватъ*. Тукъ глаголъ: сѫ, показва съществованіе, и затова е той тукъ *съществителенъ*.

Дунавъ бѣше замързнилъ въ мѣсяцѣ януарія. Бѣше замързнилъ—попрошедше время, залогъ срѣдень. Тукъ глаголъ: *бѣше*, не показва съществованіе, а само служи за помощь на глагола-тъ: *мързни*, въ спряженіе-то, следовательно той е тукъ *вспомогателенъ*.

Глаголъ: *сѫмъ*, быва:

- 1) Глаголъ *съществителенъ*, кога показва съществованіе;
- 2) Глаголъ *вспомогателенъ*, кога служи за помощь на други глаголы въ спряженіе-то.

Примѣч. На мѣсто съществителныя-тъ глаголь: *е, сѫ*, често ся употреблява въ Бѣлгарския-тъ языкъ глаголь: *има*, безлично.

2. Куче-то е добро и вѣрно животно.—Ореда-тъ е птица.—Исаакъ е былъ сынъ Авраамовъ.—Всички-тъ человѣци сѫ отъ Адама.—Има твърдѣ голѣмы животны, каквъ-то е напримѣръ кита-тъ; има и такива ситни животны, които не могатъ да ся видятъ съ просто око: тѣхъ можемъ да видимъ въ микроскопъ.—Микроскопъ е едно орудіе, въ което ся видятъ мънички-тъ прѣдметы въ сто — двѣстѣ пѫти поголѣмы.

3. Напишете нѣколко прѣдложенія съ глаголь *съществителенъ* и *спомогателенъ*.

III.

Измѣненіе на прилагателныя-тъ имена.

§ 129.

КАКВО БЫВА ПРИЛАГАТЕЛНО-ТО ИМЯ ВЪ ПРѢДЛОЖЕНИЕ-ТО.

1. Въ прѣдложеніе: *земля-та е валчавеста*, прилагателно-то имя: *валчавеста*, е сказуемо.